

Egensinniga gengångare och andra skräckhistorier

Tomy Karlsson: Spökhistorier, 109s, utgivare:Litorale

■ Den lättlästa 109 sidor korta boken baserar sig på Radio Vegas programserie "Spökhuset" från slutet av 1990-talet. I programserien intervjuades människor om spökliga erfarenheter och historier de hört. **Tomy Karlsson** har sammantällt intervjuerna till en bok, som utgavs lagom till bokmässan i Helsingfors för drygt en månad sedan. Karlssons barndomsvän **Nils Huldén** har gjort illustrationerna till boken.

Innehållet är fiffigt upplagt i en ordning, där berättelserna från de olika orterna i Svensk-Finland följer varandra från Österbotten till Östnyland, genom ett litet strandhugg på Åland och i Åboland. Ledsamt nog, seglar man runt Hangöudd. De hårda stormarna här har säkerligen blåst iväg med alla Hangöspöken. I Västra Nyland hittar man de närmaste våldnaderna nämligen på Svartå slott, inte ens i Ekenäs har man lyckats hitta en endaste en lilla gengångare.

Hustomtar, adliga gengångare och en sprutmästare

En del av historierna är delvis bekanta. Bland annat berättelsen om amiral Cronstedts på Hertons gård, torde vara en osalig herreman, som de flesta läsarna känner igen.

Det finns många andra intressanta figurer, som

man bara måste bekanta sig med. Historierna om hemskheter, bland andra om poltergeistar och osaliga damer, avlöser varandra och de Huldénska bilderna kompletterar berättelserna på ett fantastistimulerande sätt.

Förvånansvärt är, att tomtarna tycks trivas enbart i Åboland. Den lilla historien om familjen Manelius hustomte är ett bra bevis på, att alla väsen i boken inte nödvändigtvis är så ruskiga. Å andra sidan beskriver man en surpuppa i form av en sprutmästare Wickholm i Kronohagen, som ställde till med oväsen då stenen han brukade sitta och röka sin pipa på, flyttades.

En gemensam nämnare för alla berättare är, att man gärna försöker hitta en realistisk förklaring, i synnerhet till sådana händelser, som upplevts av berättarna själva.

I slutet av boken finns synpunkter om olika sätt att förklara händelser av detta slag, givna av olika experter. Bland annat uttalar sig psykiater Kaj Palmgren om hur hjärnan skapar synbilder som kan tolkas som att man sett ett spöke. Han berör också sambandet mellan olika sjukdomar och sinnesstämningar, som kan orsaka spökliga upplevelser.

"Spökhistorier" är en bok som med fördel kan påbörjas från expertutlåtandena.

Bakpärmens rekommendation om att lägga undan "Spökhistorier"-boken ifall man är förnuftig och allvarligt lagd, kan man gott glömma. Boken är en perfekt vitamininjektion för allvarliga typer, som behöver avslappnande läsning i höstrusket. -LG

Ett skelett uppenbarade sig för prästen C-G Henriksson i en dröm som han hade på 1940-talet. Teckning av Nils Huldén.